

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătațe pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

„Libertatea” în presa maghiară.

(O-1) În zilele de astăzi „Libertatea” a ajuns a fi cuvînt de clacă. Fiecare tiran e cu cuvîntul „Libertate” pe buze, toate neîndreptățile se fac sub auspiciile „Libertate”. A mai ramas ca băeții să se apuce a se juca dea Libertatea, ca întregului joc de cîștigate să i se pună coroană.

Politicii maghiari — vezi Doamne, încă nu s’au lăsat mai pre jos. Au început a alarma lumea cu „Libertatea” din Ungaria. Și nu era și lăsată de Dumnezeu, în care se nu se fi scris despre „Libertatea” din Ungaria. Și de oarece în Ungaria tot ce există, după politici maghiari, este specific unguresc, începînd de la Dumnezeu lor — a magyarok Istene — până la cărciuma din munții Hațegului — magyar csárda*) — și Libertatea trebuie se fie numai ungurească.

Și era lăudată Libertatea ungurească, lăudată de tot soiul de maghiari. O lăuda Tisza în parlament, o lăudau jurnalele de tot soiul. Lauda mergea — cum am dice — strună, căci jidanii, cari monopolizează jurnalistica maghiară sînt maeștrii în laude.

Și era Libertate în Ungaria. Fericirea din Ungaria era proverbială. Îndestulirea popoarelor din Ungaria era perfectă, căci în Ungaria s’a fost ajuns idealul libertății. *Extra Hungariam non est vita*. Așa o înfățișau jurnalele jidane-unguresci.

Și lumea le credea toate. Înzadar strigau naționalitățile din Ungaria. Înzadar și ridicau glasul bărbății naționalităților în parlament. Înzadar ceream dreptate. Concertul din diarele unguresci nu se conturba: căci ele voiau

*) „M. P.” a „descoperit” o osîrdă ungurească (secuiască) într-o cărciumă românească și a făcut din cărciumăreasa română secuiancă, care „M. P.” în fantasia sa a audiat-o vorbind „unguresc” (?) cu princesa Stefania. Red.

ca lumea se creadă în Libertatea ungurească.

În timpul din urmă semne au început a se ivi. Începe a se împlini proverbul românului: Dumnezeu când vrea să bată pe om îi ia mintea.

Politicii unguri s’au apucat de maghiarisare. Cît de departe au ajuns în „arta” lor de a maghiarisa o șcim.

Un lucru însă n’am știut până acuma. Nu l’am știut în forma, cum îl șcim astăzi. N’am știut că ungurii vor declara în fața Europei civilizate, că preferă libertății maghiarisarea. Și șcim bine până unde merg ei în fanatismul lor cu privire la maghiarisare.

Să auzim deci, cum privesc jurnalele unguresci lucrul.

Diarul „Egyetértés”, organul principal al unicei partide cu popularitate în Ungaria, al revoluționarilor Kossuthiani în numărul din 11 August, salută cu bucurie concludul adunării protopresbiteratului de confesia augsburgică din Hont.

Protopresbiteratul numit a ținut în zilele din urmă o adunare, în care s’a decis cu unanimitate:

1. „Numai acela poate fi preot și învățătoriu, care are simțăminte patriotice, și știe perfect unguresce. Nu poate fi prin urmare preot, cine nu știe unguresce, și despre care se va dovedi prin fapte, că este panslavist.

2. „Numai cine și a făcut studiile în institut unguresc poate fi preot sau învățătoriu.

3. „Preotul și învățătoriu, despre care se va dovedi că are simțăminte panslavistice, se va amova din post.

4. „Autonomia bisericească nu poate servi de manta a agitațiilor panslavistice și cine va face așa, se se estradece ofițelor politice.

5. „Guvernul va fi rugat să oprească broșurile nepatriotice panslavistice.

6. „Limba adunărilor protopresbiterale pe viitoriu va fi exclusiv numai cea ungurească.”

Cetitorii nostri știu ce înțeleg ungurii politici sub „patriotism” și „simțăminte patriotice.” Știu și aceea cu cîtă furie s’au pus Ungurii politici pe maghiarisare. Ne simțim dispensați dela comentarea concludelor reproduse mai sus, și ca o curiozitate reproducem comentariul diariului din care le-am extras.

„Era timpul suprem să se facă pașul acesta. Țeara aceasta trebuie să fie ungurească și tot odată liberă. Îndată ce se perde maghiarismul și se oprimă libertatea, înceată de a mai fi Ungaria.

„E sînt în ochii nostri interesul libertății, însă și mai sînt este cel al maghiarismului. Nu ne putem închipui că ele vor veni vre-odată în colisie și dacă se va întempla vre-odată, nu vom hesita nici un moment de a sacrifica libertatea pentru Maghiarism, în măsura, care se va cere, ca se salvăm și se întărim Maghiarismul.”

După aceste trece „Egyetértés” la autonomia confesiunilor, și se pune pe coarda insinuărilor; după el toate bisericile își folosesc autonomia spre agitațiuni. Protestanții de confesia augustină sînt panslavisti. Românii greco-orientali, notabene, numai cei gr.-orientali, sînt dacoromanisti ear’ Serbii gr.-orientali panslavisti, Sasii din Transilvania pangermanisti. Și stînd lucrurile astfel li se mai poate lăsa oare libertatea, li se mai poate lăsa autonomia?

Și mai departe:

„Amvonul, scoala elementară, scoalele medii, reuniunile școlare și literare, reuniunile preoțesci, învățătoresci și ale școlarilor, toate au făcut conjurațiuni și de și în contra Ungariei.

„Starea aceasta nu mai era de suferit. „Națiunea” a venit la convingerea, că trebuie suprimată autonomia bisericilor, căci ea e periclu permanent pentru maghiarism.

Tare s’a desvoltat boala maghiarisării dacă și cîtă libertate ni s’a mai lăsat încă trebuie suprimată

Și acei ce predică sugrumarea libertății, au încă curagiul a se prezenta lunei ca misionari ai libertății și culturei în Orient!

Revista politică.

Sibiu, în 2 August.

Crisa parțială din ministeriul ung. ne asigură foile din Capitala Ungariei, este inevitabilă. Ministrul de Ordod și secretariul de stat Hieronymi nu mai rămân cu nici un preț în funcțiunile lor. Cel din urmă renunță și la dreptul de pensie și se mulțamește cu o sumă care se i se solvească odată pentru tot-de una.

Interesant este în crisa aceasta, că diarele budapestane sînt toate de acord într-o ași esprima regretele lor pentru că numiții bărbai își părăsesc funcțiunile și se retrag. Nu este de mult, de când aceleși foi puneau întrebarea, că pentru ce mai stau acești domni în posturile lor? gratificându-i, cu deosebire pe Hieronymi, cu insultele cele mai grele. Motivele regretelor de ași sînt cîduate. Nu va trece mult și se vor dovedi de o parte de prefăcătorii și de alta de temeri pentru constelațiuni politice interne schimbate în defavorul opozițiunei. Și unele și altele sînt înse afaceri casnice ale familiei dela putere, care asupra binelui comun vor ave puțină înrîurîntă, sau nici o înrîurîntă. Lucrurile vor rămănea cum au fost, persoanele vor fi cari se vor schimba și nimica mai departe.

Atentatul din Triest cu bomba se credea pe un moment că va sguđu relațiunile cele bune dintre Austro-Ungaria și Italia. Alterațiunea acestor relațiuni se deducea chiar și din atitudinea unor diare din Berlin, care diceau, că dacă Italia ar ave poftă și acum de a ocupa oarecînd Triestul, se știe, că îndată ce ar face semn de a întinde (Italia) mîna

FOIȚA.

Statua lui Stefan cel Mare.

Deosebite aprecieri a mai multor diare engleze și franceze asupra statuei lui Stefan cel Mare, espusă la salon în Paris în anul 1882.

„Galignani’s Messenger” din Londra 18 Maiu 1882. — Articul nesubscris. (Urmare.)

Cînd voiu fi menționat marea statuă călare a dlui Fremiet, Stefan cel mare, cu eroul său român, cu mîndrie arangiat pe șeana sa și întîndînd brațul cu un gest de dominațiune a omenirii voiu ave atunci terminată seria acelor vade asupra statuelor ce cuprinde grădina sculpturii.

„Revista Saloanelor” din Iunie. Art. ne semnat.

Statua lui Stefan cel mare, domn al Moldaviei, comandată dlui Fremiet pentru orașul Iași, are un aer foarte măreț dar îi trebui spațiu; Ea un monument care va face mare onoare artistului, și despre care Românii vor fi mândri fără nici o îndoială.

„Jurnalul Artiștilor” 24 Maiu Art. ne semnat.

Stefan cel mare, domn al Moldaviei mare statuă călare de bronz destinată orașului Iași, ea este viguros concepută și executată.

„Jurnalul Universal” 14 Maiu 1882. Art. semnat Cudie.

Se salutăm trecînd lucrările cele mai în vață prin valoarea lor intrinsecă ca și prin legitimul succes ce ele obțin, între altele și statua călare a dlui Fremiet.

„Jurnalul Jockey” 20 Maiu. Art. semnat Gilbert.

Vom remarca statua călare a domnului Moldaviei, în bronz de Fremiet, care este o operă colosală, plină de putere.

„Unitatea Națională” 10 Iunie. Art. semnat E. Milet.

Dl. Fremiet, acest amabil celebru, autor al atîtor statui călări, ocupă încă locul de onoare la salon, omul acesta cu Stefan cel mare, domn al Moldaviei, bronz admirabil, în care calul și călărețul au o măreție impuetoare, de un efect magistrat.

„Monitorul Universal” 22 Iunie. Art. semnat Victor Champui.

De citat este Stefan cel mare, a dlui Fremiet, statuă destinată pentru România The American register 3 Iunie. Art. nesemnat.

Grupul colosal al dlui Fremiet, reprezentînd pe Stefan cel mare, domnul Moldaviei, atrage multă băgare de seamă. — El este o operă puternică și demnă de laudă.

„Francesul” 8 Iunie. Art. semnat Ghiberti.

Statua călare a lui Stefan cel mare, domnul Moldaviei, se cuvine talentului robust a dlui Fremiet. Personagiul are privirea inplacabilă și măreață a unui hospodar. Calul, un mîndru animal îndoie capul într-o mișcare plină de grație, care adaogă măreția călărețului. Evacațiunea lui Stefan cel mare are asprimea tipurilor întrevădută de poetul Burgravior. Acest bronz masiv care trebuie să fie ridicat la Iași, în România, în centrul ușoarelor locuinți, construite de lemn, va descepta ideea comandamentului și a trăinicieii.

„Arte populare” 11 Iunie. Art. semnat H. T.

Nu împărtășesc părerea unor critici confrăți ai mei și a unor artiști,

confrăți a lui Fremiet, care pretind că opera sa din anul acesta e mai mult grea decât puternică mai mult colosală de cît în adevăr mare.

Găsesc din potrivă că statua călare a lui Stefan cel mare, domn al Moldaviei îi dă un caracter foarte impunător, de o mîndră și de o sălbatică înfățișare.

Care oare, face acum cai ca acesta? adevărați cai vii, mergînd, paradînd, și sforînd? care oare dintre detractorii cît de puțin geloși de talentul lui Fremiet ar fi în stare se statornicească un astfel frumos animal? cu toți mușchii săi, cu toate vinele sale, cu toate mișcările în joc? se împuță gâtul de a nu fi înalt în proporțiunile totului de a fi puțin scurt și puțin slab. Dar nu se gîndesc nimeni că capul este puțin încordat în partea peptului și astfel el este vedut mai scurt. Ornamentele calului îl acopere în perfecțiune, și au avantajul de a fi de o scrupuloasă veritate. Ele nu l’acoperă mai mult decît trebuie, față cu mărimea corpului.

Domnul, însuși poate că i ceve cam îmbrăcat. Artistul i-a pus toate cele mai frumoase oxale, zorzoane,

spre Triest, va simți ascuțitul spadelor germane. Aceste, se vede acum, că au fost scrise în mânia cea dintâi, pentru că „N. A. Ztg” vine și asigură că guvernul italian s'a exprimat într-o notă către ambasadorul său dela Viena, că autorul crimei regretabile este întocmai inamicul monarhiei austro-ungurești, ca și al celei italiene. Tot așa s'a grăbit ministrul de externe Kalnoky a și exprima regretele pentru demonstrațiunile triestine îndreptate contra consulatului italian din Triest.

Cestiunea egipteană se desvoaltă încet. Dar cu cât se desvoaltă mai încet pare a se complica mai mult și cu atât pare că sfera complicațiunilor se întinde mai pe departe.

Abdul Hamid, sultanul turcesc și Chaliful musulmanilor, care înainte cu două luni a decorat cu ordinul cel mai mare pe „rebelul” de ađi, pe Arabi pașă, trimite trupe, cari alături cu Englezii se „restabilească ordinea” în Egipt. Atitudinea aceasta suprinde lumea și o lasă neorientată. Orientarea în incurcătura aceasta în adevăr nu e ușoară. Căci lumea credea că trăgările de mai nainte a le Sultanului nu se fac fără de a avea acesta pe cineva la spate, care se l'pună la cale, cu scop de a paraliza întreprinderile guvernului englez. Prepusul era asupra cancelarului german.

Este știut că înainte de venirea lui Gladstone la putere, când amicul turcilor Beakonsfield conducea politica externă a Britaniei-mari, foile berlinese deschiseseră o campanie diaristică contra Rusiei. În alianță defensivă austro-germană, locul al treilea era păstrat Engliterei. Germania se gândia atunci la puterile care vreau se resbune: una Sedanul și alta San-Stefano. Peste noapte însă vine Gladstone la putere, bărbatul care n'a ascuns nici când simpatia sa pentru Rusia și pentru popoarele creștine din Orient. În Petersburg, Belgrad, Sofia și Cetinje, bucuria a fost mare pentru evenimentul acesta. Organele care se inspiră din ministerul de externe din Berlin căutau ocaziuni să serie cu dispreț despre politica externă a lui Gladstone. Când sultanul a trimis deputațiunea cea grandioasă la Berlin, ca se aducă omagie sale împăratului Germaniei, lumea a încetat de a se mai îndoi în prepusul că toate desastrese politice engleze externe, vin dela Berlin și a început a considera pe Germania ca pe mostenitoarea rolului Britaniei mari pe malurile Bosforului.

Gladstone a vrut acum se arate lumii și mai cu seamă mohame-

danilor că nici cancelariul cel puternic al Germaniei nu e în stare să i apere de mânia englezească și că sultanul cu toată protecțiunea germană este mai neajutorat decât un copil, în fața flotelor englezești. Argumentul e Alexandria derimată, canalul Suez ocupat și țeara cea mai roditoare inundată de resboiu.

Crisa din urmă din Franța dovedește că având Gladstone noroc i se sporesc și amicii. Din convorbirile ministrului Ducleuc cu raporturi de diare a căror esență este, ridicarea Franței și din simptome de rescoale nouă în Siria, îndreptate contra creștinilor, s'ar părea că o alianță anglo-francesă n'ar fi tocmai departe. Și la o eventuală împărțire nouă a Turciei de sigur că se va înșinua și Rusia.

Din cestiunea egipteană resar așa dar alianțe nouă și cu aceste și contururile unei grupări nouă de staturi. Aceste însă nu sunt nici decum semnele unei păci durabile.

Cuvântarea deputatului din senatul imperial Br. Walterskirchen.

(Urmare și încheiere.)

Cele mai multe lucruri, pentru cari partidele în parlament luptă până la cuțit, oamenilor, cari se luptă cu amarul vieții, pentru pâinea și locuința de toate zilele, le sunt cu totul indiferente. Și nu mă voiu mira de loc, dacă poporul în cele din urmă, venind la cunoștința lucrurilor, cari împedecă pe guvern și partide a se interesa și de afacerile lui, va lua la goană cestiunile, sub cari geme activitatea publică de lungă vreme.

Și dacă adevărata expresie a simțimentelor naționale este cea manifestată în cele mai multe părți ale populațiunii din Austria, nu mai încape altă deslegare, decât s'au resboiul civil, s'au forța majoră, care se lege mâinile oamenilor, spre a nu se încolăci la bătaie. Eu almintreia înțeleg simțimentul național. Nu trebuie să ne negăm naționalitatea noastră, din contră, se o purtăm în inimile noastre, se o apărăm sus și tare întocmai ca și acela, în a cărui inimă există credința religioasă, pre care o vestesce în fața lumii. Trebuie să ne iubim limba maternă, precum și iubescă fiecare vâile și munții patriei sale, unde l'au legănat maică-sa, unde și-au petrecut fericirii ani ai prunței, și în cari odihnesc iubii lui. Și această alipire eschide oare iubirea către o patrie mai mare, către națiunea, căreia aparținem? Având omul pe pământ numai o mămă, pentru care

— dacă se cere e gata de a trăi sau a muri, urmează că el se numai aibă inimă pentru frați și amici? Și trebuie doară, ca simțimentele naționale se omoară bunăvoința către cei de altă limbă? În adevăr mi se pare că în privința simțimentelor naționale, mulți se află pe o treaptă cu confesiunile în evul mediu. (Aplause frenetice și prelungite.) În evul mediu nime nu și putea mărturisi confesiunea, fără a nu fi prigoni de cei de altă confesiune, cari credeau că ei pe altă cale vor moșteni viața de veci. În fine au ajuns oamenii la cunoștința, că credința proprie nimic nu suferă prin necredința celui alt. Au ajuns la cunoștința, că confesiunile au numai prețul, ca mediul moralei și al religiunii, ale căror legi eterne sunt scrise în inima omului. Naționalitatea omului nu trebuie se fie spre paguba altora, de oarece ea nu este unica, prin care ne putem câștiga comorile științei și ale culturii, și are preț numai, încât ea formează treapta între individ și marea mulțime puternică.

Durere, am fost și martorul ceterelor naționale, la cari, cei ce se certau nu se prezentau ca eroi, luptători pentru nisce scopuri mărețe, ci semănau babelor bătăre, pentru cari cearta e trebuință și tot odată și plăcere. (Bravo! bravo!). Nu fac prin aceasta aluzie la parlamentul austriac, căci el nu este singurul loc, unde întem-pină omul veleități naționale. Cred însă că, ar fi frumoasă și satisfăcătoare problemă de a ne strădui, ca simțimentele naționale se iese o direcție binefăcătoare ca până acum. Sunt și ființe fricoase, despre cari știu că sunt amici ai progersului și ai intereselor germane, se tem însă a lărgi cadrul legii electorale, se tem a primi mai multe elemente din popor în corpul legislativ. (Aprobări).

Cine crede că germanii din Austria, în interesul lor național trebuie să se lipsească de litera legilor electorale legale de astăzi, cine crede că ei trebuie se tremure înaintea liberalei legi de presă și de reuniuni; cine crede că §. 19 din constituție trebuie susținut, ca astfel limba germană se fie + lege limba statului, acela nu cunoaște îndreptățita basă, la care se pot provoca germanii, ca element a purta hegemonia în stat, asemenea stă și cu condițiunile sub cari am ajunge noi la putere. Germanilor le competă rolul de conducători, pe cât timp vor fi anteluptătorii ideilor de libertate și de progres, pe cât timp germanismul și desvoltarea culturală sunt noțiuni nedespărțite una de alta. Și dacă cineva voesce se asigure poziția germanului prin măestrta cale a le

gei electorale, s'au în cele din urmă prin influența regimului, zidesce numai în vânt, și face foarte rele servicii germanismului.

În fine oratorul a încheiat cu următoarele cuvinte: De ași fi bohem ași fi vorbit în limba bohemă către bohemi. Deoarece sum și voi rămânea german, și cei ce m'au ascultat sânt germani, așa am vorbit nemțesce.

De n'ași fi convins că principiile desvoltate de mine vor folosi germanilor din Austria, ași fi tăcut. Și fi va în folosul Dvoastră și al întregii populațiuni, dacă ele se vor traduce și în celelalte limbi din patrie.

Prima bătălie în Egipt.

Asupra recunoașterii de Sâmbătă scrie „Românul”, ministerul englez de resbel a primit dela maiorul general sir A. Alison următoarea relațiune oficială, datată din Alesandria 6 August, 1 oară 35 minute dimineata:

De vreme ce de vre-o două zile se răspândise de către indigeni vestea, că Arabi se retrăgea dela Cafr-el-Davar spre Damanhur, mă otării a întreprinde o recunoaștere, care se probeze pe deplin, dacă Arabi mai ocupă cu aceeași tăria pozițiunea sea primitivă. Spre acest scop ordonai ca o jumătate de batalion de infanterie ușoară (Duca de Cornwallles) din regimentul Sud-Staffordshire, împreună cu un tun de de nouă punți, împreună cu toată infanteria călărească, de a nainta dea lungul malului apusan al canalului Mahmudie. Batalionul 60-lea de vânători împreună cu un tun de același calibru trebuia să înainteze de alungul malului răsăritean. Aceste detașamente formau atacul meu din stânga. Ele trebuiau să urmeze cursul canalului până la o casă situată într-o pădure în direcțiunea punctului unde drumul de fer, care pleacă din Cairo se apropie mai mult de Canal. Dealungul acestei linii de drum de fer trebuia să vină un batalion de soldați de marină, într'un tren împins de un tren cirasat cu un tun de patruzeci punduri și două de nouă punduri, precum, și cu o mitraliosă sistem Nordenfeldt și două sistem Gatlings, până la stațiunea de întrunire Mehalla.

Trenul trebuia să se oprească acolo. Soldații de marină trebuiau să se coboare acolo, întovărășiți de cele două tunuri de 9, și acoperiți de focul tunului de 40 să înainteze din trenul cirasat de-alungul șinelor drumului de fer. Coloana din stânga începu marșul, iei după amiazi la 4 și trei sferturi dela stațiunea liniei Ramleh, îndreptându-se înainte pe amândouă malurile canalului. Ea intră în curând în

greaua mantă de curte, zalele, tunice găetane (brandeburguri) paralele, coprarele, vrățărele, ciubotele enorme. Dar colosul pe jumătate barbar nu se îmlădie sub povară. El ridică cu mândrie capul. Lunga sa barbă stufoasă, lungul său păr, strâns sub coroană, fruntea și sprâncenele sale sâlbatică, privirea sa aspră, descoperă un scoborător al Tătarilor, (?) un om de fer, care sdrobesce destinul, și care domnesce cu îndrăzneală asupra popoarelor. Măna sa dreaptă este iutinsă, sceptrul său samănă cu o mănecă de arme. Măna sa stângă adună frânele și strânge zăbalele, părând a sdrobi dinții.

Când acest teribil om de bronz va fi înălțat pe piața orașului Iași, toți Românii vor tremura încă.

„Alianță artelor” 15 Maiu.

Fremiet nu se depărtează de energie sau de temperament, puind pe calul său de bronz pe domnul Moldaviei Stefan cel mare,

„Figaro” 2 Maiu. Art. semnat Albert Wolff.

Dl. Fremiet. Colosală statuă călare a lui Stefan cel mare domnul Moldaviei, comandată artistului de ora-

șul Iași în România. E un monument cu o frumoasă turnură și acăreia efect pe o piață publică va fi încă mai mare de cât la salon, pentru că trebuie aerul cel mare unui grup de această mărime, combinată pentru a fi vădută în spaț, si nu incongiurată de sutimi de marmuri, de bronzuri, și de ipsosuri. România trebuie să fie mulțumită de dl. Fremiet.

„Memoriile diplomatice” 6 Maiu 1882. Art. semnat Ioan Morald.

Virsta de fer a României este mai somptuoasă. Principatul liberat de jugul otomanilor a luat rangul său printre statele libere și suverane. El a voit să împodobească orașele sale cu monumente istorice, să amintească origina sa glorioasă și pe valoroșii săi domni. O sub-scriere națională a procurat cheltuelile unei statui a lui Stefan cel mare, domn al Moldavei.

El a încredințat d-lui Fremiet grija de a executa acest portret. Artistul a făcut o operă solemnă și monumentele de mare merit; calul pe care nimenea nu putea să-l trateze cu această siguranță, e superb, spriginită pe zăbala ce i o face simțită o mână

nemlădioasă; domnul bine așezat pe animalul său întinde sceptrul său cu mănunchiu de măciucă, bătut cu petri scumpe; coroana caracteristică, cu crucea greacă pe cap, el proteje cu toată puterea sa de mare senior și cu forța sa bărbătească de erou pe poporul său prea iubit. Noi felicităm din toată inima pe amicii nostri dela Iași pentru alegerea lor.

„Diarul Artelor”, 9 Maiu. — Art. semnat Aug. Dalligny.

De dl. Fremiet un bust al lui Carol V. destinat pentru biblioteca din strada Richelieu, a căruia acesta este într-o cât-va fondator, și o mare statuă călare de dimensiuni colosale, Stefan cel Mare Domnul Moldovei, bogat investmântat și acoperit de o largă mantă regească; calul înșoat, frumoasă înfățișare la om, puternic mers la cal. — Totalul acesta foarte decorativ va face un minunat efect pe piața publică a Iașilor în România.

„Viața modernă”, 20 Maiu — Art. semnat Armad Silvestre.

Dl. Fremiet, unul din măestrii nostri sculptori, a executat pentru noi,

după rugămintea noastră, desennul mării sele stătuilor călare dela salonul din acest an.

Colosala statuă călare de dl. Fremiet este destinată pentru orașul Iași. — Eroul român pe care ea l'representă are înfățișarea unui Carolmagnu, (urmează desennul statuei).

„Diarul Săptămâna Parisului”, 11 Iunie. — Art. semnat R. Miles.

Dl. Fremiet a făcut o mare operă din statua călare a lui Stefan cel Mare, Domnul Moldovei. — Ea este un monument de un mare efect și va regăsi pe piața ce îi este destinată, acolo, succesul foarte legiuit ce ea a dobândit la noi.

„Diarul ilustrat”, 11 Iunie. — Art. semnat Darcours.

Domnul Moldovei de d. Em. Fremiet este cu mândrie așezat pe calul său de bătălie. — Orașul Iași, pentru care această statuă călare este destinată, va pute să fie satisfăcut, vădend ast-fel reprezentată una din vechile sale glorii.

acțiune cu inamicul care avea o puternică pozițiune, acoperită fiind de un grup de palmieri de o casă întărită și de o grădină. Aceste pozițiuni fură luate. În acest timp locotenentele Howard Byse dela vânători, precum și un soldat, fură uciși. Inimicul luă după aceea o a doua pozițiune, cu o jumătate de milă mai departe de întâia, pe malul apusan al canalului în nesce case, precum și după malurile neregulate ale canalului. Și din această pozițiune inamicul fu respins cu mari pierderi. Însoții în persoană coloana din dreapta, care forma de asemenea coarda arcului de impresurare, pe care se mișca coloana din stânga. Aședai soldații de marină și tunuri de calibrul nou spre vest de stăvilarul drumului de fer și le ordonai să nainteze pe cât vor putea mai repede contra inamicului ocupat cu colonelul Tackwell, care voia a fi tăia retragerea. După câtă-va vreme mișcarea noastră fu descoperită și inamicul deschise un foc de artilerie contra noastră. Eu naintai pe cât putui mai repede până ajunsei la punctul unde drumul de fer se apropie mai mult de canalul Mahmudieh, și deschisei de pe stăvilarul drumului un foc de pusei asupra inamicului care ocupa malul canalului Mahmudieh.

Cele două tunuri calibrul nou, fură rădicate pe stăvilari și își începură acțiunea lor contra tunurilor inamice. Tunul de calibrul patru-deci trăgea pe deasupra capului nostru contra punctului unde începură a se arăta forțele inamice ficsând aripa mea dreaptă de ambele părți ale stăvilareului. Ordonați atunci la două companii se nainteze spre a ocupa o casă care nu era departe de canal, pe când, în același timp, dedui ordin la alte patru companii să nainteze mai mult spre stânga mea pe terenul canalului și dincolo de el. Acum ajunsesem la pozițiunea pe care o doream, și formai o linie diagonală peste canal și peste drumul de fer. Inamicul se retrase încetîtor dinaintea noastră. Focul tunurilor de calibrul șapte și nouă, pe care el le aduse îndată după aceea în acțiune, fu redus la tăcere de focul artileriei mele. Eu realizasem scopul recunoașterii mele. Dorind a face pe inamic să-și desfășure toate forțele sale mai înainte de a se retrage, îmi mîntîinii pozițiunea vr'o trei cuarte de oară, până când începu să se înopteze. Atunci otării a mă retrage. Această mișcare fu executată în cea mai mare regulă și precisiune de batalionul de marină sub colonelul Tuson. Ori ce încercare a inamicului de a nainta fu înlăturată de minunata precisiune a tunului calibrul patru-deci și de continuul foc al tunurilor calibrul nou. Se pare că pierderile inamicului au fost foarte mari, și el era atât de descurajat, încât, contrar obiceiurilor asiatiche, el nu făcu nici o încercare să ne împedice retragerea. Tunurile și trupele fură aședate în cea mai mare linisce în trenul din stațiunea Mehalla, care porni încetîtor spre Alexandria. În același timp coloana stângă se retrase nesupărată de alungul țărîmului Canalului spre liniile dela Ramleh. Ca recunoaștere, rezultatul mișcării nu lasă nimic de dorit. Îmi pare rău că trebuie să anunț că pierderile noastre au fost cam însemnate; mai ales la batalionul de marină și printre marinarii cari se aflau sub imediata mea conducere, cari după cum mă tem, vor fi avut un mort și vre-o douăzeci răniți. La coloana stângă de atac, încât am aflat, au murit un soldat și au fost răniți șese s'au șapte soldați.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Bran, 27 Iulie 1882. Astăzi avu în comuna colectivă Bran împăr-

țirea diplomelor, pe cari le au căpătat unii din locuitorii acestei comune parte pentru țeseturile și lucrurile de mână, parte pentru produsele ce le au spus la expozițiunea română din Sibiu, pe cari juriul sus nămitei expozițiuni le-a aflat demne de premiat.

Împărțirea diplomelor a fost anunțată mai dinainte pe ziua de 27 Iulie a. c. de Dl avocat Iosif Pușcariu, care se și prezentă la ziua ficsată la locul destinat, unde în prezența unui public numeros, ținu o cuvîntare foarte acomodată, prin care arată că este însercinat din partea comitetului central de expozițiune cu împărțirea menționatelor diplome, și laudând poporul și cu deosebite pe femeia română, care prin dexteritatea ei la lucru a știut storce admirațiunea streinilor; îndeamnă poporul la muncă și economie, căci munca și economia (cruțarea) sînt prețuite astăzi de toate popoarele, ele sînt mijloacele prin care poporul se poate ridica la o stare mai bună. Cuvîntarea sus menționatului Domn lasă suveniruri plăcute în inimă la sute de locuitori din aceasta comună, dic sute, căci vestea împărțirii premiilor respective diplomelor dela expoziție, atrase mulțime de popor la locul destinat pentru împărțire și aceasta cu atât mai vîrtos, că ziua împărțirii diplomelor era și ziua târgului de țeara a acestei comuni.

Cred că nu greșesc nimic dacă dic, că ziua împărțirii diplomelor dela expoziție a fost o zi plăcută publicului nostru brănean și acesta nu fără cauză binecuvîntată, căci puține comune vor fi avînd un număr așa frumos de premiați dela expozițiunea română din Sibiu, ca comuna colectivă Bran. Bucuria se putea vedea pe fețele cele vesele a celor ce erau de față la această serbare, cari plini de entusiasm strigau „să trăiască împărțitorii diplomelor, să trăiască orangiatorii și spriginitorii expozițiunii române, să trăiască juriul expozițiunii.”

Ich. C.

Varietăți.

* (Necrolog.) Dela Caransebeș primim următorul anunț funebru:

Nicolau Andreeviciu, ppresbiter gr. or. român în Caransebeș, precum în numele seu propriu, așa și al fiilor celor sale: Eufrosina Elisa Livia și al socrului seu Atanasie Czodan proprietariu în Lugosiu, cu inima sfîșiată de durere și lovitura soartei vi-trege, prin aceasta anunță moartea prea iubitei și neuitavei sale soții resp. mama și fca Ana Andreeviciu născuta Czodan, carea după suferințe grele în urma unui morb mai îndelungat, în etate de 48 ani, și în al 25 an al fericitei căsătorii ați în 28 Iuliu (9 August) 1882 la 2½ oare după ameați, după împărțirea cu S. Taine a repausat în Domnul, lăsînd d. sine în cel mai mare doliu pre iubitul seu tată, pre soțul ei și pre numitele fce orfane.

Remășițiile pămentesci ale scumpei repausate se vor aședa în 30 Iuliu (11 August) la 4 oare după celebrarea rituală, spre eterna odihnă în cimitierul gr. or. din loc.

Fie-i tierina ușoara și memoria binecuvîntată.

* (Omor). Locuitorii comunei Pauliș (cott. Arad) de mai mulți ani sînt în proces cu comuna Haidacut (cott. Temis) din cauza pășunii și pămînturilor spălate de Mureș și care acuma se află pe teritoriul bănațan.

În Primavara d. c. paulișenii prin decis judecătoresc au fost repuși în posesiunea pășunii și a pămînturilor, unde apoi ei și-au pascut vitele și semănat pămînturile primite dela haidacuteni fără ca să se fi întemplat ceva împedecare sau protestare din partea cuiva.

În 28 Iulie (9 August) trei locuitori din Pauliș, au trecut cu luntrea Mureșul ca se meargă la pămînturile lor și să-și cosască earba pentru vite.

Doi pândari (gornici ai otarului Haidacut), i-au oprit ca se nu taie earba amenințându-i ca-i vor împusca. Paulișenii sau provocat cu buna la dreptul lor, spunend că pămînturile acestea sînt a le lor. Pândarii s'au îndepărtat și pe alte cale pe ascuns printre cucuruz sau apropiat eară de Paulișeni și au descărcat armele asupra lor, rînd de moarte pe Iosif Varșescu din Pauliș. Crima fu încă în aceea zi aretată judecătoriei din Radna ear judele investigatoriu s'a prezentat în fața locului. Faptuitorii prinși și închiși. Patru martori sînt cari au vădut pe un pândariu înpușcînd asupra paulișenilor, însuși rînitul l'a vădut, și adus fiind înaintea lui l-a recunoscut. Faptuitorul e german (neamțiu) din Haidacut, ear rînitul de moarte e român econom din Pauliș.

Loterie.

Sămbătă în 12 August 1882.

Viena: 64 31 53 15 58
Timișoara: 3 78 72 25 16

Bursa de Viena și Pesta

Din 12 August n. 1882.

	Viena	B. pesta
Renta de aur ung. de 6% . . .	119.70	119.60
Renta de aur ung. de 4% . . .	88.40	88.40
Renta ung. de hîrtie	87.05	87.10
Împrumutul drumurilor de fer ung. . .	135.—	135.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. . .	91.—	91.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. . .	110.50	110.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. . .	95.50	95.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pămîntului	98.75	98.85
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.25	98.50
Obligațiuni urbariale temeșane . . .	98.25	98.25
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	98.25	98.25
Obligațiuni urbariale transilvane . .	98.25	98.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	97.75	99.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimiei de vin	—	97.50
Sorți unguresci cu premii	—	120.50
Sorți de regularea Tisei	110.60	110.25
Datorie de stat austriacă în hîrtie . .	77.—	76.75
Datorie de stat austr. în argint . . .	77.70	77.60
Renta de aur austriacă	95.35	95.30
Sorți de stat dela 1860	130.25	130.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	825.—	825.—
Acțiuni de bancă de credit ung. . .	323.50	323.—
Acțiuni de credit austr.	315.—	316.11
London (pe polița de trei luni) . .	119.80	119.80
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	99.75
Argint	—	—
Galbin	5.65	5.64
Napoleon	9.51	9.51
100 marce nemțesci	58.50	58.50

Nr. 165

[154] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la scoala gr. or. confesională în Ilia protopresbiteratul Iliei devenit vacant în urma abdicării fostului învățătoriu, se escrie concurs până la 29 August a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

- 1 În bani gata 250 fl.,
2. Lemne în relut 20 fl.
3. Cuartir liber în edificiul scoalei.
4. Grădina de legumi aparținătoare scoalei.

Toți acei indiviți, cari doresc a compete la acest post, au ași substerne petițiunile lor instruite conform statutului organic și a regulamentului congresual din an. 1878 la subscrisul până la terminul sus indicat. Cei cari pre lungă limba maternă vor fi versați bine și în limba maghiară vor fi preferiți.

Gurasada în 26 Iulie 1882

În conțelegere cu comitetul parochial

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. protopresb.

Nu. 164.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala populară confesională gr. or. din Gurasada ppresbiteratul Iliei devenit vacant în urma

ordinațiunei Prea Veneratului consistoriu archidieceșan ddtto 26 Maiu a. c. Nr. 807 Scol. se escrie concurs până la 30 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

1. Salariu anual în bani gata 120 fl. v. a.
2. În bucate 50 ferdele cucuruz (à 16 cupe) în boambe.
3. Lemne 3 orgii lungi, din care este a se încălzi și scoala.
4. Grădina de legumi.
5. Cuartir liber în edificiul scoalei.

Doritorii de a compete la acest post au ași îndrepta cererile lor subsemnatului oficiu protopresbiterat instruite conform prescriptelor statutului organic și al regulamentului congresual din 1878, până la terminul sus indicat.

Se poftesce ca concurenții se aibă cunoscință și despre limba maghiară și să fie buni cântăreți.

Gurasada în 26 Iulie, 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 111

[156] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de-a III clasă Cucerdea (Sz. Kocsárd) în protopresbiteratul Turzii se deschide concurs până la 29 August a. c. st. v.

Emolumentele sînt:

1. Casa parochială cu două încăperi și tindă. După ce va ocupa fiitorul preot parochia se vor edifica și edificiile necesarii pentru economie.
2. O prădină de legumi, lungă casa parochială
3. Un agru de 1 jug. 695□ (după foaia catastrală.)
4. Un fînaț de 3 jug. 1012□
5. Folosirea cimiteriului de deasupra casei cantorală.
6. Dreptul de a pășuni vite, câte va avea parochul în pășunil comun (până la comasarea hotariului.)
7. Dela 75 familii câte o ferdelă de bucate, dela morari și plugari grâu ear dela ceilalți câte o ferdelă de cucuruz în grăunțe: dela 15 famili de țigani și văduve câte o jumătate de ferdelă de cucuruz (a 16 cupe ferdela).
8. Dela 90 de famili câte o și de lucru și venitele stolare întrebunțate până acum. Din zilele de lucru și venitele stolare a treia parte e a cantoralului.

Doritorii de a ocupa această parochie sînt poștiți a-și asterne petițiunile instruite conform statutului organic și regulamentului congresual pentru parochii, la subscrisul oficiu protopresbiterat până la terminul amintit mai sus.

Agărbiciu (p. u. Gyéres) 30 Iuliu 1882 st. n.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Pop Moldovan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 328 1882

[155] 1—3

CONCURS.

Cu părinteasca încuviințare a Măritului consistoriu archidieceșan Nr. 1188. B. pentru parochia de a treia clasă Vecerd se escrie de nou concurs cu terminul până la 29 August an. cur.

Emolumentele sînt tot cele publicate în primele concurse și adevă:

1. Casă de locuit cu nămaștiile necesari economice și una grădina de legumi 70 fl.
2. Porțiunea canonică arătură și de fînaț 13½ jugăre 70 fl.
3. Dela 100 familii câte o clăie de grâu a 1 fl. 20 cr., 120 fl.
4. Stola Epatrafirului usitată în protopresbiterat 140. — La olaltă 400 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie vor avea așî așterne petițiunile lor conform prescrierilor statului organic și a regulamentului congresual pentru parochii din anul 1878 oficiul protopresbiterial gr. or. mai jos subscris în termenul indicat.

Nocrichiu, 30 Iulie 1882.
În conțelegere cu comitetul parochial gr. or.

Grigoriu Maier m. p.
adstr. ppresbiterial.

Nr. 81. 1882 [147] 2-3

CONCURS.

La scoala comercială română gr. or. din Brașov este de ocupat:

Un post de profesor pentru științele curat comerciale.

Pentru ocuparea acestui post se descrie concurs cu termen până la 20 August 1882 st. vechiu.

Concurenții vor adresa petițiunile lor, către subscrisa Eforie scolară, instruite cu documentele:

a) că sînt români de naționalitate și de religie gr. or.

b) că au portare morală și politică bună;

c) că sînt sînători.

d) că, în sensul statutului organic al Metropolii române gr. or. din Ungaria și Transilvania și al regulamentului provisoric al Archidiecesei transilvane pentru examinarea candidaților de profesură la scoalele secundare române gr. or. au absolvat studiile academice comerciale.

e) că cunosc și limba maghiară:

În fine au a se declara concurenții prin petițiunile lor, că se vor supune necondiționat dispozițiilor în vigoare a le institutului.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt.

Până la depunerea examenului de calificare salariu anual de 700 fl. v. a. Dela depunerea examenului de calificare, care este obligat candidatul al face în curs de cel mult trei ani; pentru următorii doi ani 800 fl. v. a. e. ară mai departe salariul ordinariu de 900 fl. v. a. — După 5 ani de serviciu un adaos sau cinceniu de 50 fl. v. a. ce se va repeta de 5 ori! în fine drept de pensie conform statutului în vigoare.

Brașov 38 Iuliu 1882 st. v.

Eforia scoalelor centrale române gr. or.

Nr. 266 [148] 2-3

CONCURS.

Devenind vacant un post de învățătoriu la scoala capitală română gr. or. din comuna satulung biserica S. Adormiri, protopresbiteratul I. al Brașovului, pentru ocuparea lui se deschide concurs cu termenul până la 20 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt 350 fl. v. a. plătiți în rate lunare.

Doritorii de a ocupa acest post sînt poștiți ca conform prescrierilor mai înalte se își astearnă suplicile lor provădute cu documentele necesare la prea on. Domn protopresbiter al tractului I. al Brașovului Iosif Barac, până la termenul sus amintit.

Dela fiitoriul învățător se cere, ca pe lîngă predarea învățămîntului cu elevii dela 6—12 ani, se țină și scoala de repetițiune dumineca și sîrbătoarea.

Cei mai calificați vor fi preferiți; asemenea și cei ce vor cunoaște cântările bisericesti.

Satulung, în 22 Iulie 1882.

Comitetul parochial dela biserica S. Adormiri.

În conțelegere cu Dl. Protopop respectiv.

Radu Popea m. p.
paroch ca președinte

Nr. 47 1882.

[140] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătoresci la scoala populară gr. orientală din Sighișoara; se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. În clasa I-ă cu salariu anual de 206 fl. v. a. cuartir și lemne pentru persoana învățătorului;

În clasa a III-a cu salariu anual de 275 fl. v. a. și 3 stângini de lemne, cari salariu se solvesc în rate lunare decursive.

Învățătorii sînt obligați a prelege în scoala de toate zilele, și în scoala de repetițiune oarele prescise de §§. 16 și 17 din regulamentul congresual din anul 1878, a ținea strană în toate Duminecele și sîrbătorile de preste an, și se conducă cântările liturgice cu tinerimea scolară.

Concurenții au să se astearnă petițiunile dimpreună cu documentele de calificare conform § 67 din regulamentul, până la termenul indicat subscrisului inspectorat scolar tractual.

Cei ce vor dovedi prelîngă aceștea că pot conduce cântul în chor, știu gimnastica și cultivarea de grădinarit vor fi preferiți.

Sighișoara 4 Iuliu 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Demetriu Moldovan m. p.,
administ. ppresb.

Nr. 9

[137] 3-3

CONCURS.

La scoala capitală gr. orientală din Seliște a devenit vacant un post de învățătoriu, împreună cu un salariu anual de 350 fl. v. a. solvind în rate lunare anticipative din fondul scoalei, pentru care post se descrie prin acesta concurs cu termenul până la 15 August a. c. st. v.

Cel ce doresce a ocupa acest post are ași adresa petiția instruită conform „Statutului Organic” și concluderilor sinodali relativ la scoalele capitali la presiul acestui comitet parochial până la termenul sus indicat.

Seliște, 10 Iuliu, 1882,

În conțelegere cu oficiul protopresbiterial concerninte;

Comitetul parochial:

Ioan Maxim m. p., Ioan Popa m. p.,
not. comit. par.

Nr. 169. 1882.

[141] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Mănăsturul unguresc, în protopresbiteratul Clușului, se descrie con-

curs până inclusive la 15 August 1882 st. v.

Petițiunile se vor substerne subscrisului până la termenul indicat, — fiind acele instruite conform prescrierilor statului organic și al regulamentului congresual provisoriu din 1878 §-67. În special se cer studii pregătitoare cel puțin 4 clase gimnasiale, talent și resp. ton frumos de cântat, și deplina versatitudine în tipicul ecleziastic.

Petenții spre a putea proba destititate în cântări și tipic, sînt poștiți a se prezenta la fața locului, pentru a cânta în Sînta biserică în oare care Duminecă sau sîrbătoare după ce se va publica concursul.

Venitul anual împreună cu acest oficiu este în bani socotit de cel puțin 300 fl și anume:

1. din repartițiune dela popor 200 fl în rate lunare decursive;

2. din cantonale aproape 100 fl;

3. un agru arătoriu de 3 jugere;

4. un fînaț de 2 cară de fîn;

5. un agru de 8 mirțe sîmănătură de pere de pămînt (crumpene)

6. cuartir liber în pompoasa casă scolară după planul ministeriale edificată.

În conțelegere cu comitetul parochial.
Cluj, 10 Iulie 1882.

Vasiliu Roșescu m. p.,
ppresb. rom. gr. or.

Scădere de preț!

Pentru-ca și cei mai cu puține mijloace se și poată cumpăra folositoarea și pentru orice economie casnică nedispensibila:

Carte de bucate a bucătăriei române etc. ect.

un volum gros de 667 de pagini în 8° broșată, scad prețul de boltă dela 2 fl. 50 cr. la 1 fl. 50 cr. și me rog de comande prin mandate postale îndată cu banii. Cu trimiterea franco cartea costă cu 25 cr. mai mult, așa dar 1 fl. 75 cr. v. a.

Cu stimă

[151] 2-3

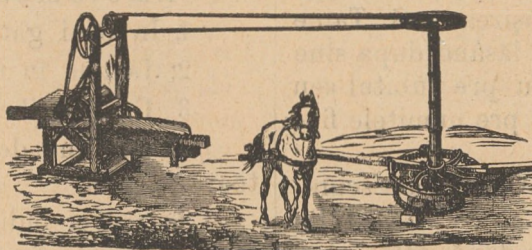
H. Dressnandt,
librar în Brașov.

500 Marce.

Legrand, chimicul, a făcut o invențiune foarte importantă.

Aceasta este tinctura de bătători (ochi de găină), care în 3 zile, fără de cea mai mică durere, vindecă ori ce bătătură din rădăcină și statornic, pentruce inventoriul garantează într'atîta, că acelaia, care după întrebuițarea tincturei, va mai ave bătători i plătesce un premiu de 500 marce. Se poate unic cu drept căvență, că acesta e mijlocul unic, care dă rezultate sigure. Prețul pr. flacon încl. pemsul și instrucțiunea de întrebuițare, precum și trimiterea încată, 1 fl. Se află veritabilă nu la inventator: Legrand. Cöln Rh Eigelsstein 61.

[144] 3-6

Avis pentru posesorii de pămînt și agricultori!

Mașine de imblătît cu vapor, mașine de imblătît de mână și de cai, ciure (Trieure) de sortat și venturat, mașine de ales, pluguri schimbătoare de Hohenheim (construcțiunea cea mai nouă) precum și tot felul de alte mașini și alte părți întregitoare recomandă pe lîngă alte prețuri de concurență Ferăria lui

Andrieu Török,
în Piața-mare, în Sibiu.

Esposițiune permanentă de acestea se află în casa proprie, Poarta Cîsnădiei (Piața casarmei) vis-a-vis de casa vămii.

Fabrica se află în casa lui Pavel Giebner pe Soldiș Nr. 38—40, unde se fac toate reparaturile și lucrările de construcțiune cât se poate de eftin.

[99] 14

CONCURS LITERAL

se deschide cu termenul de 18/30 Octomvre a. c.

Se cere: o novelă originală a căreia subiect se fie scos din istoria noastră națională sau din viața poporului român. Premiul e de 100 franci în aur.

Mai departe: o poesie de orice cuprins și un studiu social (despre viața socială, — femeia, — căsătoria, — amor sau altceva.) Premiul pentru fiecare deosebi e câte de 50 franci în aur.

Poate concurge în cine. Lîngă manuscriptul provădut cu oare-care devisă, dar nesubsemnat de autor, se se alătură o epistolă — conținînd în löntru numele autorului, ear dinafară divisa operatului.

Operatele se vor aprecia prin o comisiune de trei inși; și premiile se vor da autorilor celor mai bune operate, chiar și dacă acelea nu vor corespunde întru toate recerințelor — presupunînd totuși ca ele vor fi publicate.

A se adresa până la termenul espus la

Administrațiunea țiar.

[152] 2-3

„Amicul Familiei“

în Gherla (Sz.-Ujvár — Transilvania).

[145]

3-3

Numai odată

se ofere o ocaziune așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinșă și Elveția. Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în mase, care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care e cea dintâi și cea mai însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam dată fabrica sa, încred înțîndu-ne pe noi cu vînzarea fabricatelor sale. Aceștea așa numitele oroloage de buzunariu-Washington sînt cele mai bune de pe lume, sînt foarte elegant gravurate și înfrumșate și lucrate după sistemă americană.

Toate oroloagele sînt repassate (esaminate) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin această în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate cu acuratețe estra-ordinară pe secundă; afără de această aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 ancore esemplare de lucș din argint, pe 15 rubinuri cu cadraturi în email, arctător de secunde, sticlă lată de cristal, mai nainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul, toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindre înfrumșate în capsulă de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai nainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unul.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiul monetariu c. r. pe 18 rubinuri, afără de această aurite prin electricitate, foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

1000 oroloage remontoire-Washington de buzunariu din argint greu și veritabil de 13 loți probat la oficiul c. r. de punciare, pe lîngă garanție severă repassate pe secundă, cu mecanism de nickel așa încât oroloagele aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Oroloagele aceste au costat mai nainte fl. 40 și astăzi se capătă cu prețul fabulos de eftin numai cu fl. 20. Afără de această lîngă fie-care orologiu se dă grătit un lanț, medalion și cutie de catifea!

1000 oroloage pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinuri, mai nainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 oroloage remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai nainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 oroloage de părete cu încuadratură de email cel mai fin și cu mecanism de sunat, mai nainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unul repassat.

650 oroloage desteptătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile și ca oroloage pe masa de scris, mai nainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucruri foarte fine de sculptură în căsuții înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta zi, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imposante; de oare-ce un astfelu de orologiu și în 20 de ani mai are preț înfioțese nu lipsească astfelu de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfelu de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință. Oroloagele aceste costau mai nainte fl. 35, acum numai fabulosul preț escepțional de eftin de fl. 15.75 unul.

Comandînd cine-va oroloage pendule are să adauge și o arvună.

Adresa:

Desfacere de oroloage

a
Fabriciei de oroloage Fromm.

Viena Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.